

GRU. STRUCTURA ȘI COMANDA ÎN PERIOADA INTERBELICĂ (1919-1940)

*Dr. Marian ZIDARU**

În aprilie 1921, Departamentul Registrur a fost transformat în Direcția de Informații a Cartierului General al RKKA (Razvedupr), cu Departamentul de Informații al Armatei inclus. Statutul corespunzător stabilea că agenția era organul central al serviciilor de informații militare atât în timp de război, cât și în timp de pace. În perioada 1921-1925, divizia a efectuat așa-numita „recunoaștere activă”, care a condus acțiunile detașamentelor de partizani pro-sovietici pe teritoriile țărilor vecine Rusiei Sovietice și URSS.

În noiembrie 1922, Departamentul de informații al Cartierului General al Armatei Roșii a fost reorganizat în Departamentul de informații al Biroului primului adjunct al șefului Statului Major al Armatei Roșii, cu o reducere semnificativă a funcțiilor și a efectivelor. În 1924 a fost recreată Direcția de informații a Statului Major al Armatei Roșii. La mijlocul anilor 1920, Direcția de informații s-a concentrat pe informații militare și tehnice. În perioada 1924-1935 au fost înființate rezidențe ilegale de recunoaștere tehnico-militară în SUA, Marea Britanie, Franța, Germania și Italia. Informațiile obținute prin intermediul informațiilor tehnico-militare au permis realizarea unor economii considerabile. Legăturile strânse dintre Uniunea Sovietică și Germania la acea vreme au făcut posibilă utilizarea teritoriului german pentru recunoașterea agenților în alte țări europene (cu accent pe Polonia, România și statele baltice). În acest scop, în 1921, în cadrul misiunii sovietice din Berlin a fost înființat un birou reprezentativ al Direcției de informații, cunoscut sub numele de Centrul de conducere din Berlin. Acesta a fost condus de Arthur Stashevsky. Acest centru a existat până în 1924, când s-a decis înființarea unor rezidențe separate în Franța, Italia, Balcani și în alte țări, cu subordonare directă față de Direcția de Informații. În septembrie 1926, Direcția de Informații a Cartierului General al Armatei Roșii a fost redenumită Direcția a IV-a a Cartierului General al Armatei Roșii.

În august 1934, Direcția a IV-a a Statului Major al Armatei Roșii a fost redenumită în Administrația de Informații și Statistică a Armatei Roșii care, la rândul său, a fost transferată în noiembrie 1934 în subordinea directă a Comisariatului Poporului pentru Apărare și redenumită Administrația de

*Conferențiar universitar dr. -Asociația Geopolitică „Casa Mării Negre”.

Informații a Armatei Roșii. În mai 1939, Agenția de Informații a Armatei Roșii a fost transformată în Direcția a V-a a Comisariatului Poporului pentru Apărare al URSS. În iulie 1940, Direcția a 5-a a fost din nou subordonată Statului Major General și a fost denumită Direcția a 5-a a Armatei Roșii¹. În perioada 1919-1939 GRU a avut următorii comandanți:

Semion Ivanovici Aralov (1880-1969), s-a născut la Moscova, în familia unui comerciant bogat de naționalitate rusă. În 1902 a intrat în armată. În același timp în 1902, Semion Aralov a făcut cunoștință cu un grup de tineri cu vederi revoluționare și a devenit interesat de marxism. În 1904 a fost trimis pe frontul japonez, de unde a dezertat și a venit la Moscova, unde la început a participat activ la evenimentele revoluționare, dar apoi a depus o petiție la țar pentru a fi scutit de pedeapsa pentru dezertare. A fost amnistiat, a intrat la Institutul Comercial, pe care l-a absolvit cu succes, a lucrat ca funcționar la o bancă, a lucrat cu jumătate de normă ca meditator, a predat în scop caritabil într-un azil pentru delincvenți minori și la cursuri serale pentru muncitori. Când a început Primul Război Mondial, S.I. Aralov a fost recrutat în armată cu gradul de subofițer, a luptat cu curaj, a ajuns căpitan de stat major, a participat la peste 20 de bătălii, a primit cinci ordine. Dar apoi autocrația a fost răsturnată, iar Aralov i-a susținut pe menșevici -, adică pe acei social-democrați care vorbeau de pe poziții patriotice.

Autor a numeroase articole în ziare, el îi numea pe bolșevici „trădători ai Patriei”; după tentativa bolșevicilor de a prelua puterea în iulie 1917, Aralov a cerut în presă judecarea lui Lenin și Troțki și a declarat că aceștia erau „dușmani ai libertății”. Membru al Parlamentului, delegat la cel de-al doilea Congres al Sovietelor de pe Frontul de Vest, Aralov a părăsit ședința celui de-al doilea Congres al Sovietelor împreună cu alți menșevici în semn de protest față de lovitura de stat din octombrie.

În ianuarie 1918 S.I. Aralov s-a întors la Moscova și s-a înrolat în Armata Roșie, fiind numit la Departamentul Operațional al Comisariatului Poporului pentru Apărare al RSFSR. Din martie 1918 a devenit membru al PCR(b), iar din septembrie 1918 - membru al Consiliului Militar Revoluționar al RSFSR, lucrând sub conducerea lui Leonid Troțki. În octombrie 1918, Semion Ivanovici Aralov a început să întocmească liste cu membrii de familie ai ofițerilor și specialiștilor militari care au dezertat la albi sau au refuzat să se alăture Armatei Roșii. Membrii familiilor acestora urmau să fie arestați și executați. Aralov trebuia nu doar să întocmească astfel de liste, ci și să se ocupe de distrugerea tuturor celor care erau incluși în ele. Cu această sarcină, Aralov s-a descurcat perfect, iar Troțki a început să-l trimită pe fronturi cu atribuții de „pluton de execuție” în armatele

¹<https://tass.ru/info/10301611:veziši> <https://agentura.ru/books-reviews/aleksandr-kolpakidi-dmitrij-prohorov-imperija-gru-ocherki-istorii-rossijskoj-voennoj-razvedki/31/>

„nesigure”și, pentru mai multă greutate, l-a introdus în Tribunalul Revoluționar Militar din cadrul Revvoensovet. Astfel, a fost trimis în „călătorii de afaceri” în Armata a 12-a, apoi în Armata a 14-a, apoi în cartierul general al Frontului de Sud-Vest.

Comandanții nu puteau face nimic în privința unui om cu mandatul lui Troțki și nici cekiștii locali nu puteau face nimic. Aralov a fost numit primul șef al Departamentului de Înregistrare al Cartierului General al Armatei Roșii - primul serviciu de informații militare sovietic. Lui Aralov i-au fost atribuite „misiuni cekiste”. Aralov a organizat asasinarea comandantului partizanilor populari N.A.Shchorsa, iar apoi – „lichidarea” autorilor acestei crime.

În 1921, Aralov a fost transferat la Comisariatul pentru Afaceri Externe: a fost ambasador în Lituania, Turcia, Letonia, membru al Colegiului Comisariatului Poporului pentru Afaceri Externe, comisar al Comisariatului Poporului pentru Afaceri Externe în cadrul Consiliului Comisarilor Poporului din RSFSR. În această poziție, a trimis o scrisoare către Mossovet, în care propunea demolarea Bisericii Intrarea de pe Bolshaya Lubyanka. A fost numit ambasador în Cehoslovacia, dar nu și-a început activitatea din cauza protestelor în masă ale publicului cehoslovac - în 1918. S.I.Aralov a fost unul dintre organizatorii persecuției legionarilor cehi, a luat măsuri de arestare a acestora. În 1926-1927 a fost reprezentant plenipotențiar al URSS pe lângă guvernul Chinei. Aralov s-a îndepărtat de L.D.Troțki în 1924, când a devenit clar că acesta nu va obține puterea, dar nu se grăbea să se mute întabăra lui Stalin. La rândul său, Stalin a fost, de asemenea, precaut față de el: în 1928 Aralov a fost demis, iar în 1932 - transferat într-un post neimportant în Ministerul de Finanțe.

În 1936, S.I.Aralov a fost arestat și acuzat de „troțkism și sabotaj” și a fost supus unor „interogatorii intensive”. Cel mai probabil, Stalin a decis să îl îndepărteze „pentru orice eventualitate”. Aralov a fost condamnat la moarte, dar s-a întâmplat ceva aparent incredibil: sentința nu a fost executată. Adevărul este că atât de mulți oameni au fost condamnați la împușcare, iar în NKVD hârțogăraia era atât de dezordonată încât uneori cei condamnați la execuție erau eliberați din greșeală, iar cei achitați, dimpotrivă, în loc să fie eliberați puteau fi împușcați. Destul de des, documentele și dosarele de anchetă pur și simplu dispăreau, iar stabilirea împrejurărilor cine este, cine a fost, cine a comis fapte contrarevoluționare a costat o muncă imensă. Într-o astfel de „gaură birocratică”, Aralov a fost confundat cu altcineva, și nu a mers la execuție, ci în lagăr - sub un articol complet nou decât, acela pentru care a fost condamnat. În 1939, această poveste a ajuns la cunoștința lui L.P.Beria, iar acesta a ordonat ca Aralov să fie eliberat. S.Aralov a fost numit director adjunct al Muzeului Literar de

Stat. În 1941 el s-a oferit voluntar pe front și a servit în cartierul general al Armatei 33. Din 1946 a trecut în activitatea de partid, deși nu a deținut funcții importante. În 1957 s-a pensionat. Semion Ivanovici Aralov a murit în 1969. S.I.Aralov a fost unul dintre puținii conducători bolșevici din epoca revoluției, care a reușit să supraviețuiască anilor 1930².

Serghei Ivanovici Gusev(1874-1933). Numele său real era Drabkin Yakov Davidovici, dar în clandestinitate era cunoscut sub numele de „Lebedev”, „Nation”, „Khariton” și Serghei Ivanovici Gusev. Gusev s-a născut în orașul Sapozhok, provincia Ryazan, în familia unui profesor. La începutul anilor '90 ai secolului al XIX-lea, a făcut prima dată cunoștință cu literatura marxistă. În 1896, S. I. Gusev a intrat la Institutul de Tehnologie din Sankt-Petersburg și în scurt timp a devenit membru al „Uniunii de luptă pentru eliberarea clasei muncitoare” din Sankt-Petersburg. Un an mai târziu, a fost arestat și exilat.

După ce a fost o perioadă de exil, S. I. Gusev a desfășurat activități de partid în Rostov pe Don, a fost membru al Comitetului Don al RSDLP și unul dintre liderii grevei din Rostov din 1902. A reușit să evite o nouă arestare doar datorită plecării sale ilegale în străinătate. În 1903, S. I. Gusev a fost delegat al Comitetului din Don la cel de-al II-lea Congres al RSDLP; în toate problemele l-a susținut pe V. I. Lenin. A rămas un leninist consecvent și loial și în viitor - în perioada de luptă acută și îndelungată împotriva menșevismului. S. I. Gusev a luat parte la reuniunea de la Geneva a 22 de bolșevici din august 1904, a fost membru al Biroului comitetelor majoritare, iar de la începutul lui ianuarie până în aprilie 1905 a fost secretar al Comitetului din Sankt Petersburg al RSDLP. Activitatea comitetului în această perioadă a fost foarte apreciată de V. I. Lenin.

Simțind supravegherea poliției, S. I. Gusev, la insistențele lui Lenin, la sfârșitul lunii aprilie, a părăsit Sankt-Petersburg pentru Odesa, unde a devenit secretar al Comitetului RSDLP. În 1906 a fost membru al MK, organizator al districtului Zheleznodorozhny al organizației bolșevice din Moscova. În calitate de delegat al bolșevicilor moscoviți S. I. Gusev a participat la lucrările Congresului RSDLP. Pe parcursul revoluției din 1905, Serghei Ivanovici a corespondat cu V. I. Lenin și N. K. Krupskaya. „Gusev a trimis șase scrisori în zece zile...” - a scris VI Lenin la 29 ianuarie 1905. Vladimir Ilici a apreciat foarte mult la Gusev independența, curajul, abordarea creativă a afacerilor. „Acest tovarăș este unul dintre puținii care nu numai că poartă corespondență în cadrul Comitetului Central, ci și vorbește despre înțelegerea tacticii, despre desfășurarea ei. Fără astfel de

² Alekseev M.A., Kolpakidi A.I., Kochik V.Ya. *Encyclopedia of Military Intelligence. 1918-1945* gg. M., 2012, pp. 9-10.; vezi și Semion Ivanovici Aralov, <https://uk.rodovid.org/wk/%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81:645746>.

conversații ... Fără astfel de conversații, este imposibil să se elaboreze o tactică comună de solidaritate de partid" - aceasta a fost remarcă cu care Lenin a însoțit una dintre scrisorile lui Gusev, publicând-o în „Proletarii”.

S. I. Gusev a activat în activitatea de partid la Sankt Petersburg și Moscova, a fost arestat în repetate rânduri; a fost exilat în provincia Tobolsk. În februarie 1917 era imobilizat la pat. Anii de clandestinitate, închisoare și exil s-au făcut simțite - boala gravă de rinichi s-a agravat brusc. Nu a vrut să se împace cu ideea că ar putea deveni, după cum spunea el, „balast scârțâitor” pentru partid. După ce a vândut tot ce avea, cu ajutorul prietenilor săi a strâns suma necesară s-a întors la Petrograd în zilele dificile de după iulie și s-a aruncat cu capul înainte în vârtejul evenimentelor. Comitetul Central al partidului l-a însărcinat pe S. I. Gusev să pregătească case sigure, pașapoarte, adrese, comunicații în cazul în care bolșevicii ar fi intrat în clandestinitate. Experiența vastă a unui conspirator l-a ajutat pe S. I. Gusev să îndeplinească această sarcină. La data de 27 octombrie 1917, S. I. Gusev a fost numit secretar al Comitetului Revoluționar Militar și, la instrucțiunile lui Y. M. Sverdlov, a condus secretariatul VRK. În certificatul eliberat lui S. I. Gusev s-a ordonat „să-i acorde asistență totală în toate, să-i urmeze ordinele și să-l lase să intre în toate spațiile Institutului Smolny”.

Un flux continuu de oameni se îndreptau către VRK, zeci de întrebări apăreau una după alta, care necesitau soluții urgente: ordine de marș a regimentelor și detașamentelor, ordine de eliberare a armelor și instrucțiuni privind rechiziționarea pâinii, eliberarea munițiilor, plata salariilor lucrătorilor Gărzilor Roșii, organizarea securității Smolny și a Ermitajului. Numai timp de 10 zile de muncă a lui S. I. Gusev în VRK - de la 27 octombrie la 7 noiembrie - au fost date 1572 de ordine - o medie de o sută și jumătate pe zi! În curând, S. I. Gusev a devenit secretar al Comitetului de Apărare Revoluționară din Petrograd, iar apoi - manager al afacerilor comunei de nord. În perioada 1918-1921, S. I. Gusev s-a implicat energic în crearea Armatei Roșii. Articolul său „Cum să construim armata sovietică?” (publicat în trei numere din „Petrogradskaia Pravda” în aprilie 1918) a abordat pentru prima dată construcția militară în noul mediu. În aceeași perioadă, S. I. Gusev a fost membru al RAF al Armatei a 5-a și al Armatei a 2-a, al RAF al Frontului de Est, Sud-Est și Sud, comandant al Sectorului de Apărare din Moscova, membru al RAF și șef al Departamentului Politic al Republicii...

Din 1922, S. I. Gusev s-a ocupat de activitatea de partid: președinte al Biroului din Turkestan al Comitetului Central al PCR(b), candidat la funcția de membru al Comitetului Central al PCR(b), secretar al Comitetului Central al PCR(b), membru al consiliului Comitetului Național al Partidului Comunist al URSS; în 1925-1926 S. I. Gusev a fost șef al departamentului

de presă al Comitetului Central al Partidului Comunist al Bolșevicilor din întreaga Uniune. În 1928 a fost ales membru candidat al ICCI, iar în 1929-1933 - membru al Prezidiului ICCI. S. I. Gusev a murit în iunie 1933. „Pravda”, în necrologul său, a scris despre el: „Un bolșevic ferm și bun, unul dintre cei mai apropiați și loiali colaboratori ai lui Lenin...”³

Pioatakov Gheorghiu (Iuri) Leonidovici. 06(18).08.1890, fabrica de zahăr Maryinskiy, Cherkassk uyezd, provincia Kiev - 01.02.1937, Moscova. A devenit membru al Partidului Comunist din 1910. Absolvent al unei școli reale (1907) și a trei cursuri ale facultății de economie a Universității din Sankt Petersburg (1907-1910). Participant la mișcarea revoluționară, în timpul primei revoluții rusești s-a alăturat anarho-comuniștilor, a lucrat în rândul tineretului muncitor și țărănesc, a condus un cerc, a studiat literatura marxistă, clasicii economiei politice, filozofia. A fost arestat. Membru, apoi secretar al Comitetului de la Kiev al RSDLP(b) (1911-1912). În iunie 1912 a fost arestat, condamnat la exil pentru colonizare. În aprilie 1914 a fost exilat în provincia Irkutsk, de unde în octombrie a evadat și a ajuns în Elveția prin Japonia. Din 1915, împreună cu V. I. Lenin a editat revista „Comunistul”, dar după publicarea a două numere, au fost descoperite divergențe asupra mai multor probleme, iar activitatea comună a încetat. Pyatakov, Bosch și Bukharin au plecat la Stockholm, unde au continuat activitatea de partid și au cooperat cu stânga suedeză. Au fost arestați de autoritățile locale și apoi exilați la Christiania (numele capitalei Norvegiei până în 1924).

Președinte al Comitetului de la Kiev al RSDLP(b), membru al comitetului executiv al Sovietului Deputaților Muncitorilor, membru al comitetului de redacție al ziarului „Vocea social-democratului” (aprilie - septembrie 1917), ales de mai multe ori în Rada Centrală. Președinte al Comitetului executiv al Sovietului de la Kiev, Comitetul revoluționar militar de la Kiev (septembrie - noiembrie 1917). Comisar-șef adjunct, comisar-șef - director al Băncii de Stat din Petrograd (noiembrie 1917 - martie 1918). Participant la războiul civil din Ucraina. A luptat în regimentul de cavalerie al lui Vitaly Primakov, „în care a îndeplinit diferite funcții: a fost responsabil cu activitatea politică, a editat ziarul „La arme!” împreună cu Lebedev, a efectuat procese și represalii, a mers în recunoaștere și a fost mitralior”. Din aprilie 1918, a fost unul dintre liderii mișcării partizanilor din Ucraina și fondator al Partidului Comunist din Ucraina. La Moscova a participat la reprimarea rebeliunii SR de stânga, a fost comisar-șef al Băncii Populare a RSFSR (octombrie - noiembrie 1918).

³S.I.Gusev: <https://www.prussia39.ru/fame/index.php?fid=63>.

Președinte al guvernului provizoriu al muncitorilor și țăranilor din Ucraina sovietică, a participat la activitatea sovietică și de partid (noiembrie 1918 - iunie 1919). Membru al Consiliului Militar Revoluționar al Armatei a 13-a a Frontului de Sud (iunie - noiembrie 1919), al Diviziei 42 a aceleiași armate (noiembrie 1919). Șef al Departamentului de Înregistrare al Comandamentului de campanie al RVSR (ianuarie - februarie 1920) și, în același timp, comisar al Academiei de Stat Major General, predecesorul Academiei Militare Frunze; membru al RVS din Armata 1 de Muncă din Ural (februarie - mai 1920), Armata 16 pe Frontul Polonez (mai - octombrie 1920), Armata 6 de pe Frontul de Sud (octombrie - decembrie 1920).

Președinte al Consiliului de administrație al industriei cărbunelui din Donbass, șef interimar al Departamentului principal de combustibil al Comitetului pentru economie națională al întregii Uniuni din RSFSR, vicepreședinte al Comitetului de planificare de stat al RSFSR (ianuarie 1921 - iulie 1923), vicepreședinte al Comitetului pentru economie națională al întregii Uniuni și președinte al Comitetului principal de concesiune (iulie 1923 - aprilie 1927).

La cel de-al XV-lea Congres al partidului (1927) a fost exclus din Partidul Comunist al Bolșevicilor din întreaga Uniune ca membru activ al opoziției troțkiste. În 1928 a fost readus în rândurile opoziției în legătură cu demisia sa din opoziție. Reprezentant comercial al URSS în Franța (aprilie 1927 - octombrie 1928), vicepreședinte, președinte al Consiliului de administrație al Băncii de Stat a URSS (noiembrie 1928 - octombrie 1930), înlăturat din funcție din cauza eșecurilor din prima etapă a reformei creditelor. Membru al Prezidiului Consiliului pentru economie națională al întregii Uniuni a URSS (1930-1931), prim-vicepreședinte al Consiliului pentru economie națională al întregii Uniuni a URSS (1931-1932). Din ianuarie 1932, adjunct, apoi prim adjunct al Comisarului popular al Industriei Grele a URSS, care era pe atunci Sergo Ordzhonikidze. A fost membru al CEC al URSS 1-3, 5-7 convocări, membru al Comitetului Central al Partidului Comunist al Bolșevicilor din întreaga Uniune (1923-1927, 1930-1936). Decorat cu Ordinul Lenin (1933). A fost executat la 13.09.1936 și resbilitat la 13.06.1988.

Aussem Vladimir Khristianovici - 1937? Aussem (Ausem) Vladimir Khristianovici. 14.07.1882 (1879), Orel - 1937? de naționalitate germană. A fost fiu de preot. În Armata Roșie din 1918. Membru al Partidului Comunist din 1901. Absolvent al corpului de cadeți din Orel

⁴ Alekseev M.A., Kolpakidi A.I., Kochik V.Ya. *Enciclopedia informațiilor militare. 1918-1945*, gg. Moscova, 2012, pp. 11-12.

(1891-1898), al facultății de inginerie și chimie a Institutului Politehnic din Braunschweig, Germania (1901-1904).

Student la Institutul de Tehnologie din Harkov (1899-1901), participant la mișcarea revoluționară. În martie 1901 a fost arestat și deportat în țara sa natală sub supravegherea poliției. La Orel, exilul a fost înlocuit cu permisiunea de a pleca în străinătate. În exil în Germania (1901-1904), apoi a lucrat în fabricile de zahăr din provincia Podolsk, a organizat grupuri social-democrate la locul de muncă, a condus mișcarea grevistă. A lucrat la o fabrică de zahăr din provincia Cernigov (1904-1914).

Când a izbucnit Primul Război Mondial, s-a înrolat ca soldat de clasa a II-a în miliție, dar nu a fost mobilizat niciodată din cauza bolii. După februarie 1917 a servit în Corpul cadeților din Kiev, a fost membru al Consiliului deputaților soldaților, a lucrat în miliție. În iulie a fost transferat la Poltava, unde a deținut funcția de președinte al sovdepartamentului, iar după Revoluția din octombrie, Comitetul Revoluționar din Poltava. Secretar popular de finanțe al primului guvern sovietic al Ucrainei (decembrie 1917 - februarie 1918), pe front a condus detașamente ale Gărzii Roșii, a condus mișcarea de insurecție ca membru al Comitetului revoluționar militar central, a format divizii insurgente (februarie - septembrie 1918), comandant al Diviziei a 2-a sovietice ucrainene (septembrie - decembrie 1918), șef al Statului Major al Armatei Sovietice ucrainene (decembrie 1918 - ianuarie 1919), comandant al Grupului de forțe de direcție Harkov (ianuarie - aprilie 1919), membru al Consiliului Militar Revoluționar al Armatei a 8-a, la dispoziția comandamentului acesteia (aprilie - decembrie 1919).

A servit în aparatul central al serviciilor de informații militare. În ordinul privind Registruppe al Serviciului Regional de Securitate al RAF al Republicii nr. 148 din 29.12.1919 se menționează: „Membrul RAF Aussem, sosit la dispoziția Departamentului de Înregistrare de la cartierul general al Armatei a 8-a, a fost numit șef al Secției a 2-a a Departamentului 1 din 25/XII-19, cu detașare în cadrul Departamentului". În ianuarie 1920 a fost numit adjunct și apoi șef adjunct al Oficiului de înregistrare. Șef al Departamentului de Registratură al PSh al RAF al Republicii (februarie-iunie 1920). La dispoziția unui membru al RVS al Republicii, D. I. Kurskiy, la lucrări economice în cadrul Comisariatului Poporului pentru Economie al întregii Uniuni, unde s-a ocupat de industria chimică (1920-1921), ambasador al URSS la Berlin (1921-1925), „unde a semnat un tratat de recunoaștere reciprocă cu Germania, un tratat cu Grecia în numele URSS", ambasador al URSS în Austria (1925), a condus Comisariatul pentru Economie al Poporului al întregii Uniuni (1925-1926). În decembrie 1927 a fost exclus din partid pentru participarea la activitățile opoziției unite (1926-1927).

Condamnat la 05.06.1929 la trei ani de exil, pe care i-a executat în Kazahstan, la Kzyl-Orda. A lucrat ca șef al departamentului de chimie la Institutul sanitar și bacteriologic. În exil a fost arestat din nou la 30.10.1930 și în aceeași zi a fost condamnat la exil în Asia Centrală pentru perioada rămasă. În iulie 1932 a fost eliberat și transferat la Orel. La 20.01.1933 a fost arestat din nou în cazul unui grup troțkist contrarevoluționar ilegal, iar la 04.02.1933 a fost condamnat la trei ani de exil pentru propagandă și agitație antisovietică și exilat la Astrahan. Nu există informații exacte despre soarta sa. Potrivit unor surse, a murit după eliberare la 19.02.1936 sau a fost împușcat în 1937. A fost reabilitat postum în 1989⁵.

Jānis Lentsmanis s-a născut la 29 noiembrie 1881 în familia unui muncitor leton. A terminat două clase de școală rurală. A lucrat ca cioban în sat, instalator electric la uzina mecanică „Phoenix”, apoi la fabrica „Vesuvius” din Libava. Membru al RSDLP din 1899. Participant activ la prima revoluție rusă, membru al Comitetului Central al Partidului Social-Democrat din regiunea letonă (SDLK). În 1906 -1908 - în emigrație, a trăit în Suedia, Germania, Elveția, Danemarca. S-a întors ilegal în Rusia în 1908, a lucrat în Baku, apoi s-a mutat în provincia Vologda, unde a lucrat la gara Sukhona ca instalator electric la fabrica de hârtie Sokol. În perioada 1911 - 1915 a lucrat ca lucrător de partid la Riga, în ianuarie 1914 a participat la cel de-al IV-lea Congres al SDLC de la Bruxelles, la ședințele Congresului de la Londra al RSDLP. În 1915 a fost arestat, iar în 1916 a fost exilat în Siberia, de unde a evadat în ajunul Revoluției din februarie. La Primul Congres pan-rus al Sovietelor de deputați ai muncitorilor și soldaților a fost ales membru al Comitetului Executiv Central Pan-rus.

În timpul ocupării orașului Riga de către trupele germane, prin decizia partidului, a rămas în oraș, unde a desfășurat activități clandestine de partid (februarie - decembrie 1917). A fost arestat de germani la 31.12.1917 și trimis într-un lagăr de concentrare, iar în iunie 1918 a fost exilat în Rusia Sovietică. După reprimarea revoltei antibolșevice de la Iaroslavl, a fost trimis la Iaroslavl de către Comitetul Central al RSDLP (b). Din 24 iulie 1918 a fost numit președinte al Comitetului revoluționar militar revoluționar provincial din Iaroslavl (VRK), i-a succedat lui K.E. Babici, care conducea VRK din 11 iulie. Sarcina Comitetului revoluționar militar era de a forma autoritățile sovietice ale orașului și provinciei lichidate în timpul revoltei, de a organiza refacerea economiei urbane distruse și de a oferi asistență populației afectate. Comitetul Revoluționar avea 15 departamente: alimentație, muncă, justiție, medical și sanitar, securitate socială, educație

⁵ Alekseev M.A., Kolpakidi A.I., Kochik V.Ya. *Enciclopedia informațiilor militare. 1918-1945 gg.* Moscova, 2012, pp. 13-14.

publică, armată, economie locală și altele. Lentsman a condus activitatea VRK până la alegerea noii componente a comitetului executiv provincial în cadrul Congresului provincial al Sovietelor din 2 septembrie 1918.

În perioada septembrie-decembrie a fost comisar al Comitetului Central al PCR (b) din Orel. Din decembrie 1918 a lucrat în Letonia sovietică în calitate de membru al Guvernului Sovietic Provizoriu, din ianuarie 1919 - vicepreședinte al Consiliului Comisarilor Poporului din Letonia și comisar al Afacerilor Interne, din martie 1919 - membru al Comitetului Central al Partidului Comunist din Letonia. În perioada aprilie 1919 - februarie 1920 - membru al Consiliului Militar Revoluționar și șef al departamentului politic al Armatei Sovietice din Letonia, transformată în iunie 1919 în Armata a 15-a. În august 1920 - aprilie 1921 - șef al Registrupras al PSh din RVSR (Departamentul de înregistrare al Statului Major de campanie al Consiliului Militar Revoluționar al Republicii - predecesorul GRU). După ce a preluat Registruprul de la șeful anterior V.H. Aussem în august 1920, Lentsman a găsit departamentul într-o stare de ruină. Raportând despre aceasta conducerii FARR, el a scris că pentru munca de agent în străinătate și în unitățile locale a trimis pe oricine, printre agenți înflorea beția, provocarea și speculațiile.

Sub conducerea lui Lentsman, în toamna-iarna 1920/1921, personalul Registrupr a fost completat cu personal cu o vastă experiență în munca clandestină de partid și de informații sau contrainformații, printre care se numărau viitorii șefi ai GRU A. Y. Zeybot și Ya. K. Berzin.

Pentru Lentsman, conducerea Registrului a fost complicată de conflicte interdepartamentale: președintele VChK-OGPU, F. E. Dzerjinski, a încercat să aducă serviciile de informații militare în subordinea sa. În aprilie 1921, Lentsman a fost demis din funcția de șef al Registrupr și a fost transferat la activitatea economică. În 1921-1924 a fost șef al portului comercial din Petrograd și membru al Comitetului Regional Petrograd al PCR (b), în 1924-1925 - vicepreședinte al Consiliului de Administrație al Căii Ferate Chineze de Est, în 1925-1926 - președinte al Consiliului de Administrație al Sovtorgflot, în 1926-1928 - director al „Kuznetsk-st-roi”. În 1931-1937 a lucrat în cadrul secției letone a Internaționalei Comuniste. Din noiembrie 1937 - șef al grupului general al departamentului de personal al construcției Palatului Sovietelor din Moscova. Decorat cu Ordinul „Steagul Roșu” (1928). A locuit la Moscova la adresa: Bulevardul Smolenski nr. 5, apartament 26. Arestat la 24 noiembrie 1937, condamnat la execuție la 7 martie 1939 a fost împușcat în aceeași zi. Reabilitat postum la 24 martie 1956 de către Colegiul Militar al Curții Supreme a URSS.

Zeybot (Grandt) Arvid Ianovici (1894-1934) - revoluționar; lider militar; demnitar al Uniunii Sovietice. În PC din decembrie 1912. A studiat

3 ani la școala primară orășenească, a terminat; a studiat 7 ani la școala reală, a terminat. În 1911-1912 și-a câștigat existența din lecții; a studiat 3 ani la catedra de fizică a Universității din Sankt Petersburg, a terminat 3 cursuri. A desfășurat activitate revoluționară în Sankt Petersburg - propagandist al cartierului „Prometeu”; secretar al comitetului unit al RSDLP al instituțiilor de învățământ superior din Sankt Petersburg; angajat și șef adjunct al biroului de statistică al Comitetului baltic de ajutorare a refugiaților al Societății de binefacere din Sankt Petersburg până în 1916; în martie 1916 a fost nevoit să părăsească Sankt Petersburgul, de teamă să nu fie arestat; până în februarie 1917 a trăit în ilegalitate; președinte al Consiliului deputaților muncitorilor și soldaților din Riga în martie-august 1917; membru al comitetului executiv al Consiliului Deputaților Muncitorilor și Soldaților din Riga în august 1917; vicepreședinte al Consiliului din Riga în august 1917; redactor-șef al ziarului „Izvestia Consiliului din Riga” din Riga până în august 1917; membru al consiliului de administrație al Consiliului Țării din Livonia până în august 1917; în 1917-1918 membru al „Iskolat”; din august 1917 până în 1918 statistician al Uniunii Societăților de Consum din Riga; muncă clandestină în Riga în timpul ocupației germane din august 1917 până în noiembrie 1918; redactor și propagandist al Partidului Comunist Leton la Riga și Valka din noiembrie 1918 până în ianuarie 1919; arestat de germani la Riga în 1918, a fost în închisoare; comisar de statistică al Letoniei sovietice în ianuarie-martie 1919; adjunct al șefului departamentului politic al Armatei a 15-a în iunie-septembrie 1919; șef al departamentului politic al Armatei a 15-a din septembrie 1919 până în ianuarie 1920; secretar al biroului extern al Partidului Comunist Leton din Pskov din ianuarie 1910; membru al comitetului guvernamental din Pskov al PCR(b) până în mai 1920; șef al departamentului de agitație propagandă al comitetului guvernamental din Pskov al PCR(b) până în mai 1920; asistent al șefului departamentului de înregistrare din cadrul Statului Major de campanie al Armatei Roșii din iulie 1920 până în aprilie 1921; comandant militar al departamentului de înregistrare din cadrul Statului Major al Armatei Roșii din aprilie 1921 până în noiembrie 1922; șef al departamentului de înregistrare din cadrul Statului Major al Armatei Roșii din aprilie 1921 până în noiembrie 1922; membru al Prezidiului a Cheka întregii Uniuni (din partea Armatei Roșii) din aprilie 1921 până la 6 februarie 1922. Din noiembrie 1922 până în februarie 1924 șef al Departamentului de informații al primului adjunct al șefului Statului Major al Armatei Roșii din noiembrie 1922 până în februarie 1924; consul general al URSS la Harbin, membru al Consiliului de administrație al CEL din martie 1924 până în 1926; președinte al Consiliului de administrație al SA „Avtopromtorg” din Moscova din decembrie 1926 până în aprilie 1929;

consultant al părții operative a grupului agricol al SNK al URSS din aprilie 1929 până în octombrie 1930; consultant al vicepreședintelui SNK al URSS din aprilie 1929 până în octombrie 1930. Din 1929 până în octombrie 1931; consultant al vicepreședintelui Consiliului Comisarilor Poporului din URSS (Ya. E. Rudzutak) din 1929 până în octombrie 1931; șef al grupului de planificare și control al Comisariatului Poporului din URSS al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice din 12 octombrie 1931 până la 10 februarie 1932; asistent al Comisarului Poporului din URSS al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice din 10 februarie 1932 până la 1 martie 1934; angajat al Consiliului Comisarilor Poporului din URSS din martie 1934 până la 9 aprilie 1934 (înainte de deces)⁶.

Berzin Jan Karlovici (numele real: Peteris Kūzis, Peter Janovici Kūzis; alias Pavel Ivanovici Berzin, Grishin, Donizetti). 13(25).11.1889, ferma Kligene, parohia Jaunpils, provincia Kurland - 29.07.1938, așezarea Kommunarka, regiunea Moscova. Era de naționalitate letonă. Părinții au fost țărani. A intrat în Armata Roșie din 1919. Membru al Partidului Comunist din 1905. Absolvent al Universității Proletcultiste, Academia de Științe Sociale din Moscova. A studiat la seminarul învățătorilor (1902-1905), care a fost închis (noiembrie 1905) din cauza evenimentelor revoluționare. A participat la mișcarea revoluționară. În primăvara anului 1906, când partidul a trecut la lupta de gherilă, s-a alăturat unui detașament de „frați de pădure” care acționa în districtul Madlensky. A fost rănit, capturat și judecat la Revel (1907), care l-a condamnat la moarte. Din cauza că era minor, execuția a fost înlocuită cu opt ani de închisoare pentru muncă silnică, dar a petrecut acolo doar doi ani (1907-1909).

A fost în activitatea de agitație și propagandă de partid la Riga (1909-1911). În august 1911 a fost arestat din nou, exilat în provincia Irkutsk, de unde a evadat în primăvara anului 1914, folosind documentele altcuiva pe numele de Jan Karlovici Berzin. Din acel moment, Peter Cusis a primit acest nume, deși uneori i se spunea Pavel Ivanovici Berzin, chiar și în documentele oficiale. În serviciul militar (1915-1916), s-a ocupat de agitația de partid pe Frontul de Nord-Vest. A fost muncitor și lucrător de partid la Petrograd (1916-1917). În timpul zilelor Revoluției din octombrie a participat la cucerirea Palatului de Iarnă, a fost membru al comitetelor de partid din districtul Vyborg și din întreg Petrogradul, după octombrie a lucrat pentru F. E. Dzerjinski în VChK, a participat la reprimarea revoluționarilor socialiste din Moscova, la înfrângerea rebeliunii din Iaroslavl. Apoi a lucrat în cadrul Comisariatului Poporului pentru Afaceri

⁶Arhiva VChK / Redactor-șef. Redactor. B. Vinogradov, A. Litvin, V. Khristoforov. Moscova: Kuchkovo Pole, 2007. pp. 677-678.

Interne al RSFSR ca secretar al departamentului local de gestionare a afacerilor, a fost membru al comitetului de redacție al „Buletinului NKVD RSFSR” (1917-1919). A participat la Războiul Civil. Comisar al afacerilor interne din Letonia Sovietică (martie - mai 1919), șef al departamentului politic al Diviziei 11 de pușcași din Petrograd, apoi șef al OO VChK al Armatei Letoniei Sovietice, care mai târziu a devenit Armata a 15-a (august 1919 - noiembrie 1920). Cu puțin timp înainte de desființarea Armatei a 15-a, F. E. Dzerjinski l-a recomandat pentru a lucra în Registrul PSh al Forțelor Militare Revoluționare ale Republicii.

A fost șef al departamentului operațional (agent) al Registraturii Forțelor Armate Revoluționare ale Republicii - Departamentul de Informații al Statului Major al Armatei Roșii (decembrie 1920 - decembrie 1921), șef adjunct al Departamentului de Informații - Divizia de Informații a Statului Major al Armatei Roșii (decembrie 1921 - martie 1924), în această funcție a supravegheat serviciile de informații. A călătorit ilegal în străinătate - în Germania, Cehoslovacia, Polonia, Anglia. Șef al Direcției de Informații a Statului Major al Armatei Roșii (martie 1924 - aprilie 1935, iunie - august 1937). „Al doilea adjunct în partea politică a comandantului de trupe al OKDVA (a condus activitatea de informații)” (aprilie 1935 - iunie 1936), în aparatul Statului Major de Sud al OKDVA și în țările vecine unde au acționat multe persoane care îi erau cunoscute din activitatea sa anterioară.

Consilier militar șef al Armatei Republicane a Spaniei (octombrie 1936 - iunie 1937), unde, în special, a supravegheat activitățile de informații militare, „active”. Distins cu Ordinul Lenin, două Ordine ale Drapelului Roșu. A fost executat la 28.11.1937. Reabilitat la 28.07.1956⁷.

Alexander Matveyevich Nikonov. S-a născut în august 1893 în satul Leshkovo, Petrozavodsk uyezd, provincia Olonets, într-o familie de țărani. A absolvit o școală teologică și un seminar teologic în Petrozavodsk. În 1914 a intrat la Academia Teologică din Moscova, dar din al doilea an a renunțat și a început să lucreze ca profesor. În aprilie 1916 a fost chemat la serviciul militar. În toamna aceluiași an a absolvit Școala de subofițeri din Peterhof. A participat la Primul Război Mondial. A luptat pe Frontul de Vest în calitate de ofițer de companie junior și comandant de companie în Regimentul 677 Infanterie Mologa. După Revoluția din februarie 1917, a fost ales președinte al comitetului regimentului și membru al comitetului diviziei. Pentru agitație împotriva războiului a fost înlăturat din funcția de comandant de companie. După evenimentele din iulie 1917, regimentul, ca fiind de neîncredere, a fost desființat, iar A. M. Nikonov, împreună cu un

⁷ Alekseev M.A., Kolpakidi A.I., Kochik V.Ya. *Enciclopedia informațiilor militare. 1918-1945 gg.* Moscova, 2012, pp. 16-17.

grup de soldați, a fost transferat la Regimentul 220 de infanterie Skopinsky. În acest regiment a fost ales președinte al comitetului regimentului. La începutul lunii octombrie 1917 a fost judecat sub acuzația de „instigare la nesupunere la ordinele de luptă”. La sfârșitul lunii octombrie 1917 a fost ales președinte al Comitetului revoluționar militar al Diviziei 55 de infanterie și, în scurt timp, a devenit comandantul ales al acestei divizii. A îndeplinit aceste atribuții până în februarie 1918. Ultimul său grad în vechea armată a fost cel de locotenent. Din mai 1918 a lucrat în Vytegra (provincia Olonets) ca director de școală. Membru al Partidul Comunist al Bolșevicilor din URSS (din noiembrie 1918). După ce a absolvit cursurile superioare de pedagogie la Petrograd, în noiembrie 1918 a fost numit șef al departamentului de educație publică din districtul Vytegorsk. Din mai 1919 - președinte al comitetului districtului Vytegorsk al PCR(b). În Armata Roșie din mai 1919 (prin mobilizarea partidului). A participat la Războiul Civil, în timpul căruia a deținut următoarele funcții: comandant al unei companii din detașamentul comunist cu destinație specială, comandant al detașamentului comunist combinat din zona de luptă Murmansk (mai - iulie 1919), comandant al detașamentului de rezervă al comuniștilor de la Smolny (octombrie 1919), adjunct al șefului de stat major pentru operațiuni și șef de stat major al Brigăzii a 3-a a Diviziei a 2-a de infanterie (noiembrie 1919 - decembrie 1920).

După Războiul Civil a lucrat în cadrul serviciilor de informații militare. Din noiembrie 1921 a servit în Departamentul de informații al Statului Major al Armatei Roșii, ocupând funcțiile de șef adjunct al Secției a 4-a a Diviziei a 3-a, șef adjunct al acestei divizii. În perioada 1924-1928 a fost șef al Secției a 3-a (informații și statistici) a Direcției de informații a Statului Major al Armatei Roșii. În 1927 a absolvit KUVNAS la Academia Militară Frunze. Din august 1928 până în februarie 1931 - comandant de batalion al Regimentului 127 de pușcași și comandant al aceluiași regiment (în calitate de stagiar). Din februarie 1931 - șef adjunct al Direcției a 4-a (informații) a Statului Major al Armatei Roșii (a fost, de asemenea, șef al Diviziei a 3-a a aceleiași direcții). Din atestatul pentru 1933 privind pe A. M. Nikonov, semnat de șeful Direcției a 4-a a Statului Major al Armatei Roșii Ya. K. Berzin: „Tovarășul Nikonov extrem de capabil, cu o mare erudiție și o bună pregătire militară, precum și pregătire de comandant. El posedă un caracter ferm și o mare voință, este capabil să gestioneze unitatea care i-a fost încredințată și se bucură de o mare autoritate în rândul subordonaților săi. Dă dovadă de o mare inițiativă în munca sa și nu este un organizator rău. Lucrează mult pe cont propriu și desfășoară activități de cercetare științifică. Tovarășul Nikonov a studiat bine Orientul Îndepărtat

(Japonia, China) și este unul dintre cei mai buni experți în ceea ce privește situația din Orientul Îndepărtat.

Participă activ la viața de partid, este foarte bine pregătit din punct de vedere politic, lucrează mult ca propagandist-agitator. Are o bună stăpânire a cuvântului și a stiloului, precum și a metodologiei marxist-leniniste. El corespunde bine misiunii sale.” Din ianuarie 1935 a fost numit șef adjunct al Departamentului de informații al Armatei Roșii. A fost arestat la 5 august 1937. La 26 octombrie 1937, Colegiul Militar al Curții Supreme a URSS l-a condamnat la moarte sub acuzația de participare la o conspirație militară. Sentința a fost executată în aceeași zi. A fost reabilitat prin hotărârea Colegiului Militar din 19 mai 1956⁸.

Semion Grigorievici Gendin (1902-23.2.1939). A intrat în PCUS în 1918. Născut la Dvinsk, din familia unui dentist. A absolvit 5 clase de gimnaziu la Moscova (1918). În 1920 a absolvit cursurile de comandă a artileriei din Moscova. În 1921 a studiat la cursurile superioare de chimie militară ale Armatei Roșii. Între 1918-1921 a fost în Armata Roșie, participant la Războiul Civil pe fronturile din Petrograd și Caucaz - comandant de pluton, baterie, adjunct al șefului artileriei din fortificația Novorossiysk. Din 1921 în organele Cheka - anchetator al Cheka, șef adjunct al departamentelor 6 și 7 ale KPO OGPU (1923-1925), șef al departamentului 7 al KPO OGPU (1925). A participat la operațiunea „Sindicatul-2”, la ancheta în cazul lui B.V. Savinkov, a primit o diplomă a Comitetului Executiv Central al URSS (1924). Din 1925 a fost șef adjunct al Departamentului 6 al KRO OGPU. În perioada 1926-1929, șef adjunct al KPO al GPU din RSSM și al OGPU PP din Regiunea de Vest.

Din 1929 în aparatul central al OGPU - șef al departamentului 7 (1929-1930), al 9-lea și al 10-lea al KRO (1930), ofițer pentru misiuni speciale al OGPU (1930-1931), șef adjunct al departamentului 1 și al 2 al OGPU (1931-1933), șef al departamentului 2 al OGPU (1933-1934).

În 1934-1935. - Șef al celui de-al 4-lea departament al 00 GUGB NKVD URSS, simultan în 1935-1936 șef adjunct al 00 GUGB NKVD. În septembrie 1936 - aprilie 1937. - Șef al UNKVD al Regiunii de Vest, în același timp șef adjunct al BVO. În aprilie - septembrie 1937 - șef adjunct al Diviziei a 4-a (SPO) a NKVD GUGB.

Din septembrie 1937 până în octombrie 1938 - Șef interimar al Departamentului de Informații al Armatei Roșii. Membru al Consiliului Militar al NKO al URSS. Distins cu Ordinul Lenin (1937), 2 Ordine ale Drapelului Roșu (1927, 1938), 2 insigne „Muncitor de onoare al Cheka-GPU al întregii Uniuni”, arme de luptă, medalia „XX ani ai Armatei

⁸Cherushev N.S., Cherushev Y.N. *Elita împușcată a Armatei Roșii (comandanți de rangul I și II, șiegalii lor). 1937-1941. Dicționarbiografic*. Moscova, 2012, pp. 252-253.

Roșii".Arestat la 22 octombrie 1938a fost împușcat prin sentința Curții Supreme a întregii Uniuni a URSS la 23 februarie 1939. Reabilitat în 1957.În OGPU-NKVD a lucrat și fratele lui Gendin - Konstantin Grigorievici - angajat al Departamentului Politic Secret-al aparatului central, în 1939.⁹

Aleksandr Grigorievici Orlov (Născut la 18 (31) iulie 1898 la Perm în familia consilierului de curte Grigori Alexandrovici Orlov. În 1915 a absolvit Școala reală Alexeev din Perm, în 1916 - două cursuri la Facultatea de Drept a Universității Imperiale din Moscova.

În toamna anului 1916 a fost încorporat în Armata Imperială Rusă, unde a fost înscris la un curs accelerat de studii la Școala de Artilerie Mikhailovsky. În calitate de junker al acestei școli, a participat activ la Revoluția din februarie și la evenimentele revoluționare ulterioare din acel an. A absolvit școala și a fost eliberat în armată cu gradul de sublocotenent în septembrie 1917. A fost trimis pe frontul românesc ca ofițer subaltern al bateriei a 2-a din cadrul Diviziei 1 artilerie de munte. A participat la Primul Război Mondial. După Revoluția din octombrie a fost ales de soldați comandant de baterie. În februarie 1918, când divizia a fost desființată la Tiraspol, a fost demobilizat din armata rusă. A ajuns la Perm în aprilie 1918.

În iunie 1918 a fost înrolat în Armata Roșie la mobilizarea foștilor ofițeri ca specialist militar. A participat la Războiul Civil. Din iunie 1918 a făcut parte din bateria a 4-a a Brigăzii de artilerie din Perm (formată în Slobodskaya, provincia Vyatka. Din octombrie 1918 - comandant al bateriei 1 a Brigăzii 10 de artilerie. În primăvara anului 1920 a fost instructor și apoi șef al școlii de personal de comandă junior la brigada de artilerie de rezervă. Din iunie 1920 a fost comandantul brigăzii de lovituri de foc cu destinație specială de pe Frontul de Sud. A participat la luptele împotriva armatei generalului P. N. Wrangel în Tavria de Nord. A fost grav rănit la capul de pod Kakhov, apoi în spital i s-a amputat piciorul. A revenit în serviciu abia în aprilie 1921.

După război, a reușit să rămână în armată și din aprilie 1921 a fost profesor de artilerie și topografie la cursurile comandamentului 95 Ufa. Din august 1922 a fost profesor de artilerie la Școala militară unificată care poartă numele lui VTsIK din Moscova, iar din mai 1925 a fost șeful principal al artileriei școlii. În același timp, a studiat, absolvind în 1925 la secția de drept a Facultății de Științe Sociale a Universității de Stat nr. 1 din Moscova. În 1927 s-a alăturat Partidului Comunist Bolșevic URSS. Din iunie 1925 a fost asistent al șefului departamentului juridic și statistic al

⁹ V.Abramov. *Evreii în KGB. Executanțișivictime. Moscova, Iauza - Eksmo, 2005. Materiale din cartea: Zaleskii K.A. Imperiullui Stalin. Dicționarenciclopedicbiografic.Moscova, Veche, 2000*

Direcției Generale a Armatei Roșii, iar din august 1927 - consilier juridic (jurist) la Comisariatul Poporului pentru Afaceri Militare și Navale al URSS și la Consiliul Militar Revoluționar al Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, din iulie 1928 - șef al departamentului legislativ al Direcției de Afaceri a Comisariatului Poporului pentru Afaceri Militare și Navale și al Consiliului Militar Revoluționar al URSS, din martie 1929 - șef de sector și secretar adjunct al Consiliului Militar Revoluționar. Cu toate acestea, în ciuda succesului său ca avocat militar, A. G. Orlov însuși a căutat să se întoarcă la artilerie. În 1931, în calitate de membru al unei delegații militare, a vizitat Germania pentru a studia starea artileriei și a dispozitivelor de control al focului, iar după întoarcerea sa în noiembrie 1931, a fost numit șef al Departamentului de Dispozitive Militare din cadrul Departamentului de Artilerie al Armatei Roșii. În această funcție, din ianuarie până în mai 1931, a călătorit de două ori pentru a participa la Conferința Internațională de Dezarmare de la Geneva, fiind șef de stat major al părții militare a delegației sovietice și expert militar în domeniul armamentului terestru.

Cu toate acestea, având în vedere fluența lui Orlov în franceză și germană și activitatea sa de succes la Geneva în 1931, a fost remarcat de conducerea serviciilor de informații militare sovietice (pe atunci numită Direcția a IV-a a Statului Major al Armatei Roșii. În decembrie 1933, a fost numit atașat militar adjunct în Franța, unde a obținut un succes serios. La sfârșitul lui decembrie 1934 a fost promovat în funcția de atașat militar în Germania (în plus, din ianuarie 1937 a fost atașat militar în Ungaria). La introducerea gradelor militare personale în Armata Roșie, A. G. Orlov a primit gradul de general de brigadă (26.11.1935). Lucrând în condițiile unei opoziții severe din partea serviciilor de informații germane, a reușit să obțină și să transfere la Moscova o mulțime de informații importante (de exemplu, despre acordul secret privind furnizarea de arme germane în Ungaria în 1935, despre mobilizarea și reînarmarea armatei germane, despre formarea primelor unități motorizate (Panzerwaffe), despre furnizarea de arme germane franciștiștilor din Spania, caracteristicile tactice și tehnice ale unui număr de arme etc.).

În septembrie 1937, după înlăturarea comisarului de armată de rangul 2 K. Berzin din funcția de șef al Serviciului de Informații Militare și arestarea mai multor ofițeri superiori, A. G. Orlov a fost numit șef adjunct al Departamentului de Informații al Armatei Roșii. În octombrie 1938, S. G. Gendin, adjunctul șefului Departamentului de Informații al Armatei Roșii, a fost arestat, iar A. G. Orlov a fost numit temporar și în această funcție. În

aprilie 1939, a fost demis din funcție din ordinul Comisarului Poporului pentru Apărare K. E. Vorosilov (a fost înlocuit cu I. I. Proskurov)¹⁰.

GRU. STRUCTURE AND COMMAND IN THE INTERWAR PERIOD(1919-1940)

-abstract-

Key Words: The Main Intelligence Directorate (GRU), Armed Forces of the USSR

In November 1918, the Revolutionary Military Council of the Republic (RVCR) approved the staff of the RVCR Field Command, which included the Registration Department, with the functions of coordinating the efforts of the intelligence organs of the RKKA units and preparing intelligence information for the RKKA Field Command. The Registration Department was the first central military intelligence body of the Red Army and the first central military counterintelligence body. Since the secret order of the Revolutionary Military Council of the RSFSR No. 197/27 on the staff of the Field Command (including the staff of the Registration Bureau) was dated November 5, 1918, this day is considered the birthday of Soviet military intelligence. The first head of military intelligence was Semion Ivanovich Aralov. The Main Intelligence Directorate (GRU) is a special service, foreign intelligence agency of the Ministry of Defence of the USSR, the central military intelligence agency of the Armed Forces of the USSR. It was headed by the Chief of the GRU, who reported to the Chief of the General Staff of the Armed Forces of the USSR and the Minister of Defense of the USSR. The directorate and its structures were engaged in reconnaissance activities in the interests of the Armed Forces of the USSR, including agency, space, electronic and other types of reconnaissance. This article presents the structure and management of the GRU in the interwar period 1919-1939.

BIBLIOGRAFIE

Articole

ABRAMOV, V., *Evreii în KGB. Executanți și victime. Moscova, Iauza - Eksmo, 2005. Materiale din cartea: Zaleskii K.A. Imperiul lui Stalin. Dicționar enciclopedic biografic. Moscova, Veche, 2000. ALEKSEEV*

¹⁰[https://profilbaru.com/ru/%D0%9E%D1%80%D0%BB%D0%BE%D0%B2,%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87_\(%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%87%D0%B8%D0%BA\)](https://profilbaru.com/ru/%D0%9E%D1%80%D0%BB%D0%BE%D0%B2,%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87_(%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%87%D0%B8%D0%BA))

M.A., Kolpakidi A.I., Kochik V.Ya. *Enciclopedia informațiilor militare. 1918-1945 gg.* Moscova, 2012, pp. 16-17.

Arhiva VChK / Redactor-șef. Redactor. B. Vinogradov, A. Litvin, V. Khristoforov. Moscova: Kuchkovo Pole, 2007. pp. 677-678.

CHERUSHEV N.S., Cherushev Y.N. *Elita împușcată a Armatei Roșii (comandanți de rangul I și II, și egalii lor). 1937-1941. Dicționar biografic.* Moscova, 2012, pp. 252-253.

Situri pe internet

SEMION Ivanovici Aralov,
<https://uk.rodovid.org/wk/%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81:645746>

S.I.Gusev : <https://www.prussia39.ru/fame/index.php?fid=63>
7.[https://profilbaru.com/ru/%D0%9E%D1%80%D0%BB%D0%BE%D0%B2,%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80_%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87_\(%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%87%D0%B8%D0%BA\)](https://profilbaru.com/ru/%D0%9E%D1%80%D0%BB%D0%BE%D0%B2,%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80_%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87_(%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%87%D0%B8%D0%BA))

<https://tass.ru/info/10301611:vezi> și <https://agentura.ru/books-reviews/aleksandr-kolpakidi-dmitrij-prohorov-imperija-gru-ocherki-istorii-rossijskoj-voennoj-razvedki/31/>